

A. 60/36

7 paginowanych stron

A.60/36

AMBASADA RP POLSKIEJ
W RZYMI

RADCA HANDLOWY
VIA GEROLAMO FRACASTORO, 2

III/44

A.60/36

1

miejsce na stempel z nazwą urzędu zagranicznego

1936

Podteczka tomu I aktu 19.

Sprawa

Traktat Włosko-Albański

A.60/36

od 1930 do _____

Znak 19/V/17-AM.

AMBASADA RZPLITEJ POLSKIEJ
W RZYMIE

RADCA HANDLOWY
VIA GEROLAMO FRACASTORO, 2

(stempel z nazwą urzędu)

A.60/36

2

REJESTR AKT

19/1/1934-1934

Tom 1

Rok 30/34

L. p.	NADAWCA	SPRAWA	Liczba lub data obca	Otrzy- mano	Wy- siano	UWAGI
1.	n.n.	aktadiv' aktadiv - albaink	-	-	30/1.36	
2.						
3.						
4.						

A.60/36

3

28 maja 1936 r.

AMBASADA RZPLITEJ POLSKIEJ
W RZYMIU
RADCA HANDLOWY
VIA GEROLAMO FRACASTORO, 2

WY- Kurjerem N° 380 p.
SLA- Pocz. zw N°
Pocz. pol. N° 13
NO: Odr. N. ks. dor.
dn 30/V 1936

19/1/22.-alb/1

Do

W sprawie układów włosko-
albańskich.Ministerstwa Spraw Zagranicznych
Wydział Zachodniw Warszawie

Rozdzielnik:

W Gazzetta Ufficiale z dnia 23 b.n. ogłoszone

- 1/W.S.Z.R.W.
- 2/Min. Przem. i Han.
- 3/Min. Skarbu
- 4/Min. Roln. i S.R.
- 5/Biuro Ekonomiczne
Prez. Rady Min.
- 6/Państw. Inst. Eksp.

zostały teksty układów włosko-albańskich zawartych
w Tirana w dniu 19 marca b.r.

Układów tych jest dziewięć, a w szczególności:

- 1/ Prowizoryczny układ handlowy
- 2/ Protokół dodatkowy do traktatu handlowego i nawi-
gacyjnego włosko-albańskiego z dnia 20 stycznia 1924 r.
- 3/ Układ w sprawie likwidacji pożyczki z 26 czerwca
1931 r.
- 4/ Układ w sprawie systematyzacji niedoboru finansowe-
go Albanji.
- 5/ Układ w sprawie pożyczki dla rolnictwa.
- 6/ Konwencja w sprawie portu w Durazzo.
- 7/ Układ odnośnie pożyczki celem ustanowienia w Al-
banji monopola tytoniowego.
- 8/ Wymiana not w sprawie uregulowania pożyczki S.V.S.A.
i likwidacji rezerw firmy Bagazzi i Venanzetti.
- 9/ Konwencja sanitarno-weterynaryjna.

Układ handlowy zawarty na czas do 31 grudnia 1936 r.
ustala kontyngenty półroczne, to jest od 1 stycznia
do 30 czerwca i od 1 lipca do 31 grudnia, na dwadzie-
ścia kilka produktów pochodzenia albańskiego, prze-
waznie hodowlano-rolniczych przyswożonych do Włoch na

A.60/36

- 3 -

4

podstawie licencji ministra finansów. Natomiast Rząd albański obowiązkuje się zapewnić i ukatwić przy pomocy odpowiednich środków import towarów włoskich do Albanji w zakresie większym od dotychczasowego. Układ ten przedkładaany zostaje niżejco co sześć miesięcy, o ile jedna ze stron nie wypowie go na dwa miesiące przed upływem danego półrocza.

Z ważniejszych kontyngentów półrocznych wymienić należy:

Konie i muły	1 000 szt.
Bydło	1 000 szt.
Drób żywy	200 kwiart.
Jaja	3 000 "
Ryby	3 000 "
Eboże	20 000 "
Oliewki świete	35 000 "
Wełna	6 000 "
Bitumy stałe	50 000 "
Asfalty	20 000 "
Skóry surowe	5 000 "

W protokóle dodatkowym do traktatu handlowego i nawigacyjnego obie strony zrezygnowały ze zwolnień od cła pewnych towarów, przewidzianych w tym traktacie, a mianowicie Albanja przy imporcie do Włoch ryb i wełny, zaś Włochy przy imporcie do Albanji ryżu.

Na szczególniejszą uwagę zasługują układy natury finansowej, w których rząd włoski obowiązkuje się udzielić rządowi albańskiemu kilku pożyczek w ogólnej wysokości 19 milionów franków w złocie na cele budżetowe i produkcyjne, oraz subwydajów w wysokości niewymienionej na przeprowadzenie robót portowych.

A. 60/36

- 3 - 5

Pożyczka na pokrycie niedoboru finansowego. Rząd włoski zobowiązał się wpłacić rządowi albańskiemu sumą 9 milj. fr. w złocie na pokrycie niedoboru budżetowego za rok 1934/35, przyczem z sumy tej odjęta zostaje kwota 3 milj. fr. wpłaconych już w lutym 1936 r. Pozostałych 6 milionów fr. podzielonych zostaje w ten sposób, że 3,2 milj. wpłacone będą w dwa miesiące po ratyfikacji układu, zaś dalsze 2,8 milj. wpłacone będą w ratach w okresach budżetowych 1936/37, 1937/38 i 1938/39. Z sumy 3,2 milj. fr. rząd albański obowiązuje się pokryć kredyty, udzielone przez instytucje publiczne i prywatne włoskie. Pożyczka ta jest bezprocentowa.

Pożyczka dla rolnictwa. Rząd włoski udziela rządowi albańskiemu pożyczki w wysokości 10 milj. fr. w złocie w pięciu ratach po 2 miliony, z których pierwsza opłacona będzie w dwa miesiące po ratyfikacji układu, pozostałe zaś w czterech latach następnych. Pożyczka nakłada obowiązek zakupu co roku /przez lat pięć/ urządzeń i sprzętu rolniczego na sumę nie mniejszą niż 1/4 wpłaconej przez rząd włoski raty, t. j. 500 000 fr. w złocie. Pożyczka ta zwrotna w ciągu lat pięćdziesięciu od wpłaty ostatniej raty, o oprocentowaniu 1 % p. a. zabezpieczona jest na dochodach rządu albańskiego z koncesji udzielonej włoskim kolejom /Azienda Italiana Petroli Albania/ na eksploatację złóż naftowych w Albanii na mocy konwencji z 12/II 1935 r.

Pożyczka na ustanowienie monopolu tytoniowego w Albanii. Pożyczka ta bezprocentowa, w wysokości 3 milj. fr. w złocie udzielona zostaje na ustanowienie i zorganizowanie monopolu tytoniowego w Albanii. Wpłacona ma być przez Włochy w dwóch równych ratach, zwrotna zaś jest w ciągu lat piętnastu. Jest ona zabezpieczona na dochodach albańskiego Monopolu tytoniowego. Rząd albański obowiązuje się współpracować wyłącznie z kompetentnymi czynni-

A.60/36

- 4 - 6

kami włoskimi we wszystkim co dotyczy finansowania oraz techniki i organizacji Monopolu. Obowiązuje się również zatrudnić przynajmniej jednego technika wyznaczonego przez rząd włoski w charakterze doradcy, który będzie brał udział w Komisji specjalnej, mającej na celu opracowanie organizacji, planu pracy i bilansu Monopolu.

Konwencja w sprawie portu w Durazzo zawiera zobowiązanie się rządu włoskiego do finansowania robót i urządzeń portowych w Durazzo drogą pożyczki, której wysokość i forma ustalone zostaną na podstawie wzajemnego porozumienia się obu rządów. W szczególności roboty portowe, które wykonane być mają w ciągu 18 miesięcy, obejmują: instalacje sygnałowe, umocnienie brzegów, budowę dróg i placów w obrębie portu, konstrukcję budynków dla Kapitanatu portu, policji, urzędu celnego i t.p., urządzenia dźwigowe, przeciwpożarowe i t.p. umeblowanie urzędów. Zarząd i administracja portu pozostaje przez lat piętnaście pod kontrolą głównej dyrekcji portu, utworzonej na podstawie porozumienia zawartego z rządem albańskim.

Likwidacja pożyczki z 26 marca 1931 roku przeprowadzona została w ten sposób, że odnośna umowa, na mocy której rząd włoski przyznał rządowi albańskiemu pożyczkę w wysokości 10 milionów franków w złocie została unieważniona wstecz, począwszy od 1 kwietnia 1933 r. to jest od daty, w której rząd włoski zawiesił wpłaty pożyczki. Jednocześnie rząd włoski obowiązuje się finansować dokonanie robót budowlanych rozpoczętych przez rząd albański a nie dokonanych z powodu zawieszenia pożyczki, w Durazzo, Korca i Kshafzotaj, na ogólną sumę oko. 186 500 fr. w złocie. Rząd włoski zrzeka się równocześnie zwrotu wpłaconych już poprzednio na konto pożyczki rat.

Wymiana not w sprawie tow. S.V.E.A. oraz tow. Ragazzi i Venanzetti, ma na celu uregulowanie pretensyj tych towarzystw prywatnych do

A.60/36

- 5 -

7

rządu albańskiego za udzielone kredyty i przeprowadzone roboty drogowe.

Konwencja sanitarno-weterynaryjna nie odbiega w zasadzie od typu ustalonych konwencji międzynarodowych w tej materji i zawiera postanowienia przy wzajemnym imporcie zwierząt żywych i bitych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego, mogących być rozsadnikami chorób zakaźnych.

Układy powyższe przyjęła prasa włoska ze zrozumiałym entuzjazmem, zaznaczając, że przyczyniają się one w wyższym stopniu do zacieśnienia węzłów politycznych i gospodarczych z państwem "zaprzyjaciłone i sprzymierzone", co zresztą uwypuklone zostało w notach, wymienianych pomiędzy Ministrem pełnomocnym Włoch a albańskim Ministrem Gospodarstwa narodowego w Tirana z ramienia obu królów. Są one dalszym ciągiem penetracji politycznej i gospodarczej Włoch w Albanji, które potrafiły wymownymi środkami przeciwdziałać odruchom separatystycznym antywłoskim i stworzyć sobie bazę w pierwszym rządzie gospodarzą, po drugiej stronie Adriatyku.

Ref. Dr. R. Ekas.

Roman Mazurkiewicz
RADCA HANDLOWY

